

Warszawa, dnia 31 stycznia 2025 r.

Pani Żaneta Zemła-Pacud

Zastępcza Prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Prezes,

w związku z trwającymi pracami nad projektem Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie patentów niezbędnych do spełnienia normy oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/1001 (dalej: rozporządzenie SEP) przesyłamy do wiadomości Pani Prezes stanowisko Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce (AmCham) dotyczące procedowanego projektu.

AmCham jest organizacją zrzeszającą przedsiębiorców amerykańskich w naszym kraju, reprezentujących jednocześnie jedną z największych grup inwestorów zagranicznych, którzy ulokowali w Polsce aktywa o wartości 239 mld złotych i kreują 327 tysięcy miejsc pracy. Od ponad 30 lat działamy na rzecz rozwoju wzajemnych relacji gospodarczych, a naszą misją jest poprawa klimatu inwestycyjnego i promocja naszego kraju na rynku amerykańskim.

Istotna część inwestorów zrzeszonych w AmCham opiera swój model biznesowy na wykorzystywaniu najnowszych technologii opracowywanych w wyniku prac badawczo-rozwojowych, a także buduje renomę swoich produktów i usług w oparciu o powszechnie rozpoznawalne znaki towarowe. Co za tym idzie, standardy ochrony własności intelektualnej stanowią centrum zainteresowania Izby od początku jej działania w naszym kraju.

Stanowisko AmCham dotyczące rozporządzenia SEP:

AmCham z zadowoleniem przyjmuje podjęcie prac nad rozporządzeniem zmierzającym do ustanowienia jednolitych unijnych standardów zwiększających uczciwość i przewidywalność w zakresie licencjonowania patentów niezbędnych do korzystania ze standardów technicznych (dalej: patentów SEP) i stoi na stanowisku, że jego przyjęcie byłoby jednoznacznie korzystne dla Polski i Unii Europejskiej. Jesteśmy przekonani, że realizacja celów rozporządzenia obejmujących ułatwienie procedury licencjonowania patentów SEP, zmniejszenie asymetrii informacyjnej pomiędzy potencjalnymi licencjodawcami i licencjobiorcami, a także wspieranie umów opierających się na zasadzie uczciwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunków (*fair, reasonable and non-discriminatory* – FRAND) licencjonowania pozytywnie wpłynie na poziom innowacyjności i konkurencyjności europejskiej gospodarki. Podzielamy stojącą za podjęciem prac nad nowymi regulacjami ocenę, że w obecnych warunkach licencjonowanie SEP jest nieefektywne, nieprzewidywalne i nieprzejrzyste oraz stoimy na stanowisku, że przyjęcie rozporządzenia SEP może stanowić znaczący krok w kierunku stworzenia bardziej sprawiedliwego i przyjaznego rozwoju innowacji środowiska licencjonowania SEP.

Podczas gdy w krajach, takich jak USA, Wielka Brytania i Chiny istnieją mechanizmy rozwiązywania tego typu sporów, innowacyjni producenci w Europie działają nieustannej obawie przed sporami sądowymi i wykluczeniem z rynku poprzez nakazy SEP. Zagraniczni licencjodawcy, których istotna część pochodzi z Chin, będący właścicielami największej liczby SEP, wykorzystują europejskie sądy do szkodenia konkurentom i pobierania nadmiernych opłat od firm, które stanowią kręgosłup polskiej i europejskiej gospodarki. Sytuacja ta stawia Unię Europejską w jednoznacznie niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej i wymaga pilnej zmiany.

Warto zwrócić uwagę, że patenty SEP mają ogromne znaczenie technologiczne i gospodarcze, zwłaszcza z uwagi na rozprzestrzenienie w sektorze łączności. Z uwagi na postępującą cyfryzację oferowanych produktów i usług polskie i europejskie przedsiębiorstwa z wielu branż już są lub wkrótce staną się potencjalnymi licencjobiorcami SEP dla technologii takich jak WiFi, LTE i innych standardów komunikacji bezprzewodowej. Jednocześnie, żadne publicznie dostępne źródła informacji nie wskazują, aby polskie firmy udzielały licencji na SEP. Co za tym idzie, stworzenie skutecznych i sprawiedliwych ram licencjonowania SEP ma bezpośrednie przełożenie na tempo cyfrowej transformacji polskiej gospodarki. Umożliwienie szerokiej grupie producentów korzystania z technologii regulowanych standardami technicznymi zwiększy konkurencyjność sektorów opartych na tych technologiach, a tym

samym pozwoli na zapewnienie polskim i europejskim konsumentom uczciwych cen produktów opartych na najnowszych rozwiązaniach technologicznych.

Dobrowolne włączenie rozwiązania technologicznego chronionego patentem do normy technicznej sprawia, że siła rynkowa posiadacza takiego patentu istotnie wzrasta. Korzystanie z konkretnej ustandaryzowanej technologii objętej patentem staje się bowiem niezbędne do oferowania towarów i usług zgodnych ze standardem, bez możliwości sięgnięcia po alternatywne rozwiązania technologiczne. W obecnym stanie prawnym zarówno najwięksi przedsiębiorcy, jak i przedstawiciele sektora MŚP napotykają na liczne bariery związane z licencjonowaniem SEP. Do najważniejszych należą nadużywanie pozycji przez niektórych właścicieli patentów SEP, wykorzystywanie nakazów SEP do żądania wygórowanych opłat, odmowa licencjonowania, a także nieprzejrzystość procesów udzielania licencji.

Niektórzy właściciele patentów SEP wykorzystują tę szczególną siłę rynkową do narzucania licencjobiorcom skrajnie niekorzystnych warunków udzielania licencji, co negatywnie wpływa na uczciwą konkurencję zwłaszcza na niskomargowych rynkach produktów opartych na ustalonych standardach technicznych, takich jak rynek produktów internetu rzeczy. Przedsiębiorstwa (szczególnie małe i średnie) poszukujące możliwości uzyskania licencji na wykorzystywanie technologii chronionej SEP często spotykają się także z odmową jej udzielenia, która może całkowicie zamknąć im możliwość działania na niektórych rynkach, jak również z wykorzystywaniem przez właścicieli patentów asymetrii informacyjnej dotyczącej realnej wartości licencji.

Wskazane trudności uzasadniają konkluzję, że istniejące ramy regulacyjne UE nie zapewniają warunków dostępu do SEP spełniających postulaty uczciwego, rozsądnego i niedyskryminującego licencjonowania. W związku z tym proponowane rozporządzenie SEP ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia, że innowacyjne przedsiębiorstwa w Europie będą mogły korzystać ze znormalizowanych technologii łączności, wdrażać i promować innowacje oraz rozwijać swoją działalność, przyczyniając się tym samym do europejskiej konkurencyjności i suwerenności technologicznej. Stoimy na stanowisku, że proponowane przez Komisję Europejską w rozporządzeniu SEP rozwiązania, takie jak proces oferowania ekspertyz dotyczących dwustronnych i zagregowanych opłat licencyjnych na warunkach FRAND, rejestr SEP oraz system sprawdzania niezbędności patentów, są właściwą odpowiedzią na zdiagnozowane problemy związane z obecnym kształtem procesów licencjonowania SEP. Zdanie to podziela szeroka koalicja przedsiębiorców reprezentujących nie tylko przemysł technologiczny, ale także inne kluczowe dla europejskiej gospodarki sektory, takie jak motoryzacyjny, energetyczny czy obronny. W gronie tym znajdują się w szczególności także właściciele SEP, którzy również dostrzegają potrzebę zmiany obecnego dysfunkcyjnego modelu.

Liczymy na wzięcie po uwagę przytoczonych powyżej argumentów przy formułowaniu polskiego stanowiska dotyczącego projektu rozporządzenia SEP i priorytetowe potraktowanie go w trakcie Polskiej Prezydencji (w szczególności w ramach Grupy Roboczej Rady do spraw Własności Intelektualnej). Jesteśmy przekonani, że jego wejście w życie będzie sprzyjać konkurencyjności i innowacyjności polskiej oraz unijnej gospodarki, a także poprawi dostęp polskich konsumentów do szerokiego zakresu nowoczesnych towarów i usług.

W razie jakichkolwiek pytań, pozostajemy do dyspozycji. Osobą do kontaktu jest Bartosz Szyler, koordynator ds. prawnych i polityk publicznych, z którym można się skontaktować pod adresem: bartosz.szyler@amcham.pl oraz numerem tel.: +48 572 577 795.

Z poważaniem

Marta Pawlak, dyrektorka ds. prawnych i polityk publicznych